

Werken in de werkplaats

Inhoudsopgave

- Maatregelen
- Toelichting op de maatregelen
- Checklist

Goedgekeurd door Sociale Partners

Geactualiseerd: oktober 2025

In de werkplaats vinden veel verschillende werkzaamheden plaats. Ken de risico's van de apparaten waarmee je werkt, voor jezelf en je collega's, en volg de veiligheidsvoorschriften op.

Maatregelen

- ➔ Werk alleen met veilige en periodiek gekeurde arbeidsmiddelen.
- ➔ Voorkom blootstelling aan gassen, dampen, straling en explosiegevaar.
- ➔ Voorkom blootstelling aan schadelijk geluid.
- ➔ Zorg voor voldoende verlichting.
- ➔ Zorg voor een opgeruimde werkplek met begaanbare vluchtwegen.
- ➔ Zorg voor hulpmiddelen om de lichamelijke belasting te beperken.
- ➔ Zorg voor opgeleide medewerkers in de werkplaats.
- ➔ Zorg voor persoonlijke beschermingsmiddelen.

Toelichting op de maatregelen

1. Veilige en gekeurde Arbeidsmiddelen

- Zorg voor periodiek onderhoud en minimaal jaarlijks gekeurde arbeidsmiddelen, voorzien van een keuringssticker.
- Laat keuringen door een deskundig persoon of instelling uitvoeren. Dit kan bijvoorbeeld een onafhankelijke keuringsinstantie zijn, een onderhoudsdienst van een leverancier of de technische dienst van het bedrijf zelf. Het is aan de werkgever om vast te stellen (en aan te tonen) wie deskundig genoeg is om de keuring uit te voeren. Maak gebruik van checklisten, zie [hier een voorbeeld](#).
- Elektrische machines moeten naast de veiligheidskeuring ook worden gekeurd op elektrische veiligheid volgens de NEN 3140.
- Laat stellingen jaarlijks aantoonbaar keuren door een objectief persoon of instelling met voldoende aantoonbare kennis en kunde voor het uitvoeren van de beoordeling. Van deze jaarlijkse keuring moet een keuringsrapport beschikbaar te zijn. Zie [hier checklist magazijnstellingen](#).
- Gebruik de kolomboor, draaibank, haakse slijpmachine, afkortzaag, compressor, blaaspistool, smeerkuil en hefbrug aan de aanwijzingen uit bijlage: [Aanwijzingen veilig werken met veelgebruikte apparaten en machines](#).
- Beoordeel of [aanpassingen aan machines](#) invloed kunnen hebben op de veiligheid.

2. Voorkomen blootstelling aan gassen, dampen, straling en explosiegevaar

Uitlaatgassen

- Voorkom dat medewerkers onnodig worden blootgesteld aan uitlaatgassen. Voer uitlaatgassen af naar buiten, laat machines buiten proefdraaien. Zie ook de arbocatalogustekst: [DME](#).

Gevaarlijke stoffen; remmenreiniger en ontvetter

- Kijk op de Veiligheidsinformatiebladen (VIB) of de producten de volgende H-zinnen bevatten: H 340, H 341, H 350, H 351, H 360 H 361, H 362 (dit zijn CMR-stoffen). En kies voor deze categorie remmenreinigers en ontvetters in ieder geval een vervangende, minder schadelijke stof.
- Laat medewerkers remmenreiniger alleen gebruiken waar dit middel voor bedoeld is.
- Voer de schadelijke dampen af met behulp van ventilatie van de werkruimte(s). Onder goede ventilatie wordt verstaan dat de lucht in de ruimte minimaal 3x per uur wordt ververs.

Gasflessen

- Sla gasflessen (vol en leeg), met een gezamenlijke waterinhoud van meer dan 115 liter apart op. Bij voorkeur buiten het gebouw in een speciaal daarvoor geschikte ruimte. Let op: opslagkasten moeten voldoen aan de richtlijn PGS 15 en norm EN-14470-2.

- De werkvoorraad gasflessen hoeft niet apart te worden opgeslagen.

- Zet gasflessen vast. Zo kunnen ze niet omvallen.
- Zorg voor goed afsluitbare ventielen.

Voorkomen van brand

- Stel binnen een afstand van 10m van de ontvettingsplaats, waar brandbare ontvettingsmiddelen gebruikt worden, een verbod op vuur, open vlam en roken in. Geef dit aan met het hiervoor bestemde veiligheidsbord. Voorzie de ontvettingsbak van een afsluitbare kap, zodat de dampen niet vrijkomen.
- Verbied open vuur binnen 2 meter van de opstelplaats van de accu's tijdens het laden.
- Hang bijbehorend pictogram op:

- Zorg voor brandblusapparatuur in de directe nabijheid.
- Zorg dat poetsdoeken kunnen worden weggegooid in een gesloten/ vlamwerende afvalbak. Zo komen de dampen uit de doeken niet in de ruimte.
- Zorg voor niet meer dan een werkvoorraad aan brandbare stoffen in de werkplaats.
- Zie ook de alinea 'Laden van accu's'.

Lasrook

- Zorg dat er veilig kan worden gelast, zonder blootstelling aan lasrook, straling en schadelijk geluid. Zie voor de maatregelen bij laswerkzaamheden de Arbocatalogustekst: [Incidenteel lassen](#).

Laden van accu's

- Stel acculaders op in een goed door de buitenlucht geventileerde ruimte. Alleen bij een beperkt aantal acculaders (richtlijn: maximaal 4) en een vermogen van minder dan 2 kW, kan het laden in gewone werkruimtes of magazijnruimtes plaatsvinden.
- Las en slijp niet in de nabijheid van een accu onder lading.
- Wordt er gewerkt met corrosief zwavelzuur? Zorg dan voor persoonlijke beschermingsmiddelen: voorschoot, gelaatsbescherming of veiligheidsbril en rubber handschoenen. Zorg ook voor een oogdouche.
- Kijk voor informatie voor laden van grote of meerdere accu's in de [arbocatalogusteksten van de glastuinbouw](#).

3. Schadelijk geluid

- Zorg dat lawaaiige machines (zoals de compressor) in een aparte ruimte worden geplaatst en lawaaiige werkzaamheden ook worden gescheiden van overige werkzaamheden.
- Houd bij aanschaf van machines rekening met het geluidsniveau.
- Zorg er voor dat alle medewerkers zichzelf kunnen beschermen tegen schadelijk geluid, dat vrijkomt bij het gebruik van machines. Gehoorkappen en otoplastieken geven de beste bescherming.

4. Verlichting

- In de werkplaats waar gedetailleerd werk wordt gedaan, is het niveau 500-700 LUX op de werkplek. Denk eraan dat het verlichtingsniveau onvoldoende kan zijn als de verlichting te hoog is opgehangen of de verlichting vuil is.
- Zorg dat lampen niet flikkeren.
- Zorg dat het licht valt op de plaats waar wordt gewerkt.

- Zorg voor schone verlichtingsarmaturen en reinig en vervang lampen tijdig.
- Zorg voor mobiele verlichting, zodat op de juiste plaats kan worden bijgelicht.
- Zorg voor lichte wanden. Deze kaatsen het licht beter in de ruimte terug.

5. Opperuimde werkplek met begaanbare vluchtwegen

- Zorg voor een professioneel en efficiënt ingerichte werk-/opslagplaats. Een opperuimde werkplaats vermindert de kans op struikelen en uitglijden.
- Plaats vloeibare gevaarlijke stoffen op een lekbak. In het geval van brandgevaarlijke en explosieve stoffen moet de lekbak de gehele inhoud kunnen opvangen.
- Voor overige stoffen moet de lekbak de inhoud van de grootste verpakking plus 10% van de inhoud van de overige verpakkingen kunnen opvangen.
- Organiseer de werkzaamheden zo dat medewerkers geen hinder van elkaar hebben.
- Houd vluchtwegen vrij en markeer deze zodat er geen machines of materialen op geplaatst worden.
- Maak aan de omgeving kenbaar wanneer er aan een HV-systeem van een e-voertuig gewerkt wordt door markeringsmiddelen te gebruiken zoals: Gele of rood/witte borden op standaard, kartonnen aanduidingen, sticker materiaal, of afzettingsmateriaal zoals kunststofkettingen.

6. Voorkomen van lichamelijke belasting

- Maak het werk waar mogelijk lichter en voorkom zo overbelasting.
- Zorg voor een goede werkhogte door bijvoorbeeld een heftafel (schaartafel) te gebruiken.
- Maak gebruik van hulpmiddelen (takel, loopkat, bovenloopkraan, heftruck) om zwaar tillen te voorkomen.
- Gebruik een veilige methode bij het wisselen en oppompen van banden.

7. Opgeleide en geïnstrueerde werkplaatsmedewerkers

- Zorg dat degene die onderhoudswerkzaamheden uitvoert daarvoor is opgeleid of geïnstrueerd.
Voor elektrische gereedschappen is dat de NEN 3140 opleiding, Voor landbouw-, tuin- en parkmachines kan dat de cursus keurmeester landbouw-, tuin- en parkmachines zijn.
De werkgever bepaalt of de keurder voldoende deskundig is.
- Onderhoud aan elektrisch en hybride materieel vereist speciale procedures en opleidingen. ([Training NEN 9140 - Veilig werken aan e-voertuigen](#)).
Om zeker te weten dat het systeem spanningsvrij is moet een 0 Volt check worden uitgevoerd. Dit moet gedaan worden met een door de fabrikant voorgeschreven geschikt meetinstrument. De voorgeschreven tester/spanningszoeker geeft waarschuwingssignalen als er een gevaarlijk hoge spanning aanwezig is.
- Zorg dat medewerkers de risico's kennen van de gevaarlijke stoffen waaraan ze bloot kunnen worden gesteld en de maatregelen om er veilig mee om te gaan. Zoals een veilige en gezonde werkwijze en het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen. Zie daarvoor de veiligheidsinformatiebladen van de verpakte stoffen en de Arbocatalogus.
- Raadpleeg de gebruikshandleidingen voor het uitvoeren van onderhoud.
- Geef voorlichting over lichamelijke belasting en een juiste manier van tillen.

8. Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Stel persoonlijke beschermingsmiddelen gratis beschikbaar en leg vast bij welke werkzaamheden de persoonlijke beschermingsmiddelen gebruikt moeten worden.
- Plak een sticker waarop staat dat het dragen van veiligheidsschoenen, een veiligheidsbril en gehoorbescherming verplicht is

bij het werken met de metaalfkortzaag, draaibank, kolomboor en vaste slijpmachine. En dat het dragen van handschoenen bij het werken aan een draaibank en kolomboor verboden is.

- Verplicht in de werkplaats het dragen van veiligheidsschoenen (klasse S2 of S3).
- Zorg dat medewerkers bij werkzaamheden met schadelijk geluid (> 80 dB(A) gehoorbescherming dragen. Dat geldt voor alle personen die aanwezig zijn, dus niet alleen voor degene die de lawaaige werkzaamheden uitvoert.
- Verplicht het dragen van gehoorbeschermingsmiddelen en een veiligheidsbril bij verspanende werkzaamheden en werkzaamheden met het blaaspistool.
- Zorg voor een lasschort of een goed sluitende brandvertragende overall, lasscherf en eventueel (afhankelijk van het lasproces en de ventilatie) een verbeterde lashelm of verseluchtkap als er wordt gelast.
- Zie de [Arbocatalogustekst Incidenteel lassen](#).
- Tijdens de 0 Volt check (EV-voertuigen) dient de medewerker zich met isolerende handschoenen te beschermen tegen elektrische schokken.

Checklist

- Draag veiligheidsschoenen in de werkplaats.
- Gebruik gehoorbescherming en een schone veiligheidsbril wanneer noodzakelijk.
- Draag een brandvertragende overall of lasschort tijdens het lassen.
- Zorg dat de vloer vrij is van obstakels. Ruim zoveel mogelijk op.
- Leg de smeerkuil dicht als hij niet wordt gebruikt.
- Controleer, voor aanvang van de werkzaamheden, de aanwezigheid en deugdelijkheid van veiligheidsvoorzieningen van de machine.
- Houd vluchtwegen altijd vrij.
- Las en slijp niet in de nabijheid van brandgevaarlijke stoffen.
- Ga na of er een brandblusser in de buurt is als je gaat lassen, slijpen of warm stoken?
- Laat een machine buiten de werkplaats proefdraaien.
- Maak gebruik van hulpmiddelen en belast je lichaam niet onnodig zwaar.

- Til zware voorwerpen met tilhulpmiddelen of anders met twee personen.
- Sla gevaarlijke stoffen op in een daarvoor bestemde kast of ruimte. Bewaar alleen de dagvoorraad in de werkplaats.
- Voer gevaarlijke werkzaamheden alleen uit als er iemand in de buurt is.
- Zet een machine uit en haal de sleutel uit het contact.

Meer informatie

- Arbocatalogusteksten:
 - Werken op hoogte in de werkplaats (volgt)
 - [Incidenteel lassen](#)
 - [DME](#)
- LMRA [Ladders en trappen](#)

[Download LMRA Veilig werken in de werkplaats als PDF](#)

LMRA – Veilig werken in de werkplaats

Doe de LMRA

- **Ben jij veilig?**
 - Draag je naast veiligheidsschoenen ook PBM's voor lawaai en gevaarlijke stoffen?
 - Zuig je dieselrook en lasrook af?
- **Voorkom je brand?**
 - Las en slijp je uit de buurt van brandbare stoffen en accu's?
- **Voorkom je struikelen en vallen?**
 - Ruim je op?
 - Liggen kabels op een slimme plek?
- **Zijn vluchtwegen vrij en is er een brandblusser?**

Alles in orde?

Veel werkplezier!

1x Nee? STOP

Los het probleem op.
Lukt dat niet?
Meld het je leidinggevende.